

Josef Kainar

Zlatovláska

tešínské divadlo
česká scéna
Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

josef kainar

zlatouláška

muzikál

hudba **andrzej macoszek**

texty písní **josef kainar**, **lena pešák** (většina textů) a **ladislav slíva**

režie **karol suszka**

scéna a kostýmy **oleksandr overčuk** j.h.

dramaturgie **ladislav slíva** j. h.

choreografie **františek blaták** j.h.

inspice **alice valterová**

nápověda **libuše berkouá**

těšínské divadlo český těšín, příspěvková organizace

ředitel **karol suszka**

šéf české scény **miloslav čížek**

dramaturg české scény **ivan misař**

premiéra 27. února 2016 u těšínském divadle

sezóna 2015/2016

inscenace vznikla za finanční podpory ministerstva kultury české republiky
a města český těšín

osoby a obsazení:

první král **zdeněk klusák**

jiřík **robert urban**

babka **jolana ferencová**

první rybář **josef bičiště** j. h.

druhý rybář petr **pěnkava**

druhý král / otec zlatoulásky **zdeněk hrabal**

zlatouláška **markéta glosouá**

rusouláška **michaela sutorý** / **šarlota pfefferouá** / **karolína králoúá**

černouláška **tereza kusnierzouá** / **taťána nesvadbouá** / **jana františka pawelkouá**

hafan **tomáš hába**

1. ptáček **andrea kouárouá** / **alena jenknerouá** / **anna minaríkouá**

2. ptáček **lucie sojkouá** / **jessica pietrzykouá** / **natálie kaletouá** / **daniel chowaniec** /

tomáš salaj / **diana murinouá** / **arlinda mjekiqi**

1. moucha **aneta berger** / **barbora mintrengouá** / **markéta kutnarouá**

2. moucha **miluše blahutouá** / **johana filipouá** / **kamila wawrzaczouá**

1. krkaučí mládě **michaela sutorý** / **šarlota pfefferouá** / **karolína králoúá**

2. krkaučí mládě **tereza kusnierzouá** / **taťána nesvadbouá** / **jana františka pawelkouá**

mravenček nezbeda **daniel chowaniec** / **natálie kaletouá** / **lukáš mikšik**

ryba **petra sklárouá**

mraveci, kuchtíci, pážata a další sborové party – žákyně, žáci, studentky a studenti
českotěšínských a haviřovských škol **miluše blahutouá** / **joanna miriam blažkouá** /
valerie branná / **johana filipouá** / **hedvika jelínkouá** / **natálie kaletouá** / **vojtěch kunz** /
tereza kusnierzouá / **markéta kutnarouá** / **anna marie slobodouá** / **adéla martinkouá** /
lukáš mikšik / **klára minaríkouá** / **arlinda mjekiqi** / **taťána nesvadbouá** /
markéta ociepkouá / **tereza palouská** / **jessica pietrzykouá** / **matouš polášek** /
alexandra poláškouá / **kamila wawrzaczouá** / **laura bešenei** / **alena jenknerouá** /
valentýna michalcouá / **šarlota pfefferouá** / **natálie rucká** / **vendula sojkouá** /
jiří arbter / **aneta berger** / **štěpán halama** / **natálie hlaváčkouá** / **michal horák** /
daniel chowaniec / **andrea kouárouá** / **adéla mrózkouá** / **jan recman** / **tomáš salaj** /
romana salajouá / **adéla valůškouá** / **anna minaríkouá** / **barbora mitrengouá** /
arian mustafa / **jana františka pawelkouá** / **lucie sojkouá** / **radek vanduch**

josef kainar

byl významný český básník 20. století. Narodil se 29. června 1917 v Přerově, kde jeho otec působil jako úředník Československých státních drah. Studoval na přerovském gymnáziu, ale víc než škola ho zajímala hudba. Hrál na housle, klavír a kytaru a se svými spolužáky utvořil malou kapelu, se kterou hrávali na různých večírcích, a to nejen studentských. Zvláště ho uchvátil džez, zejména tehdy se rodící swing a také černošské blues. V souvislosti s dalšími otcovými stupínky vzhůru v kariéře se dostal v r. 1935 do Ostravy, kde byl jeho otec přednostou hlavního nádraží. Dostudoval v Hlučíně na gymnáziu, které dnes nese jeho jméno. Dál se zabýval hudbou, ale začal psát i básně. Jeho první verše otiskly ostravský Moravsko-slezský deník a pražský Studentský časopis, kolem něhož se formovala nová umělecká generace.

S ní prohloubil své styky zejména v těsně předválečných letech, která strávil v Praze při studiu češtiny a francouzštiny na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Záliba v žánru blues, které je vlastně formou epické balady, ho přivedla i ke Karlu Jaromíru

Erbenovi a jeho baladám obsaženým ve sbírce Kytice. A tíživá doba okupace tuto tesknou notu jeho poezie ještě poturzovala.

Ta našla výraz v jeho prvních třech básnických sbírkách – Příběhy a menší básně (1940), Nové mýty (1946) a Osudy (1947).

Po uzavření českých vysokých škol německými okupanty se Kainar vrátil na Ostravsko. Jeho otec se po odchodu do penze usídlil v Řepištech u Frýdku.

Kainar sám se tam rovněž ve svých volných chvílích uchyloval. Ale žil především v Ostravě, kde pracoval u ČSD jako pochůzkář a kancelářská síla, po večerech hrál v salonním Doležalově orchestru v kavárně Savoy a odskakoval si i na Ostravici, kde pracoval na pile. Psal básně a pro Doležalův orchestr otextovával skladby čelných představitelů americké džezové hudby Gershwin, Rodgerse či Dukea Ellingtona.

Po válce se obrátil k satíře. Psal v tomto zaměření básně a navázal také spolupráci s pražským Divadlem satiry, které založili bratři Oldřich a Lubomír Lipští. Jeho kabaretní revue podle povídek a črt Václava Laciný s názvem Cirkus Plechový (1945) měla obrovský úspěch – několik set představení.

Další léta strávil v Brně, kde spolupracoval s tamními deníky – opět jako zdatný satirik. Kromě satirických veršů pro rozhlas (tzv. rozhlásky, které byly přetiskovány i v novinách) napsal i další tři hry pro pražské Divadlo satiry – Akce Ajbiš, Ubu se urací a Nebožtik Nasredin. Kromě toho se poprvé obrátil i k tvorbě pro děti: v r. 1948 vyšla jeho knížka Říkadla.

V r. 1950 vyšla jeho básnická sbírka Veliká láska, kterou sám označil za svůj tvůrčí omyl, ale hned na to sklídl obrovský úspěch se svým dramatickým zpracováním jedné z pohádek, zaznamenaných kdysi jeho oblíbeným Karlem Jaromírem Erbe-

nem. Kainarova Zlatouláska měla premiéru 25. prosince 1952 v pražském Ústředním loutkovém divadle a sám Kainar do ní napsal melodickou linku a texty k písním. Hra měla velký úspěch a byla poté mnohokrát uvedena řadou loutkových i činoherních divadel. Dnes patří neodmyslitelně do klasického pokladu české literatury a divadla pro děti. Za ni a za následující básnickou sbírku Český sen (1953), v níž oslavil ty, kdož se zasloužili, že náš národ přežil všechny strážně, kterým byl v dějinách podroben, získal Kainar v roce 1954 státní cenu za literaturu.

V dalších letech se věnoval opět tvorbě písňových textů, zejména pro orchestr Gustava Broma. Svě písňové texty shrnul ve dvou svých knížkách: Moje blues (1966) a Miss Otis lituje... (1969). O kvalitě jeho textů svědčí, že je můžeme slyšet v podání takových zpěváků jako Vladimír Mišík, Michal Prokop, Eva Olmerová, Jiří Suchý,

Karel Plihal nebo Zuzana Navarová. Byly i nahrány na několika albech: Město ER skupiny Framus Five, Kuře v hodinkách skupiny Flamengo, Obelisk (s různými interprety a s orchestrem Gustava Broma) a Nebe počká (Karel Plihal a Zuzana Navarová).

Vrcholem jeho básnické tvorby jsou však lidsky hluboké a někdy i hořce ironické verše básnických sbírek Člověka hořce mám rád (1959) a Lazar a píseň (1960) o ušedních dnech a ušedních starostech i radostech obyčejných lidí. K tvorbě pro děti se naposledy vrátil ve sbírce dětských rozpočítadel Nevidáno neslycháno (1964).

Jeho tvůrčí dráha i životní cesta byly ukončeny 16. listopadu 1971, kdy za pobytu v tehdejší Domově československých spisovatelů na Dobříši podlehl těžkému srdečnímu onemocnění. Jako významná osobnost českého národa byl pohřben na vyšehradském Slavíně.

-sl-

Píseň rybářů ze Zlatoulsky

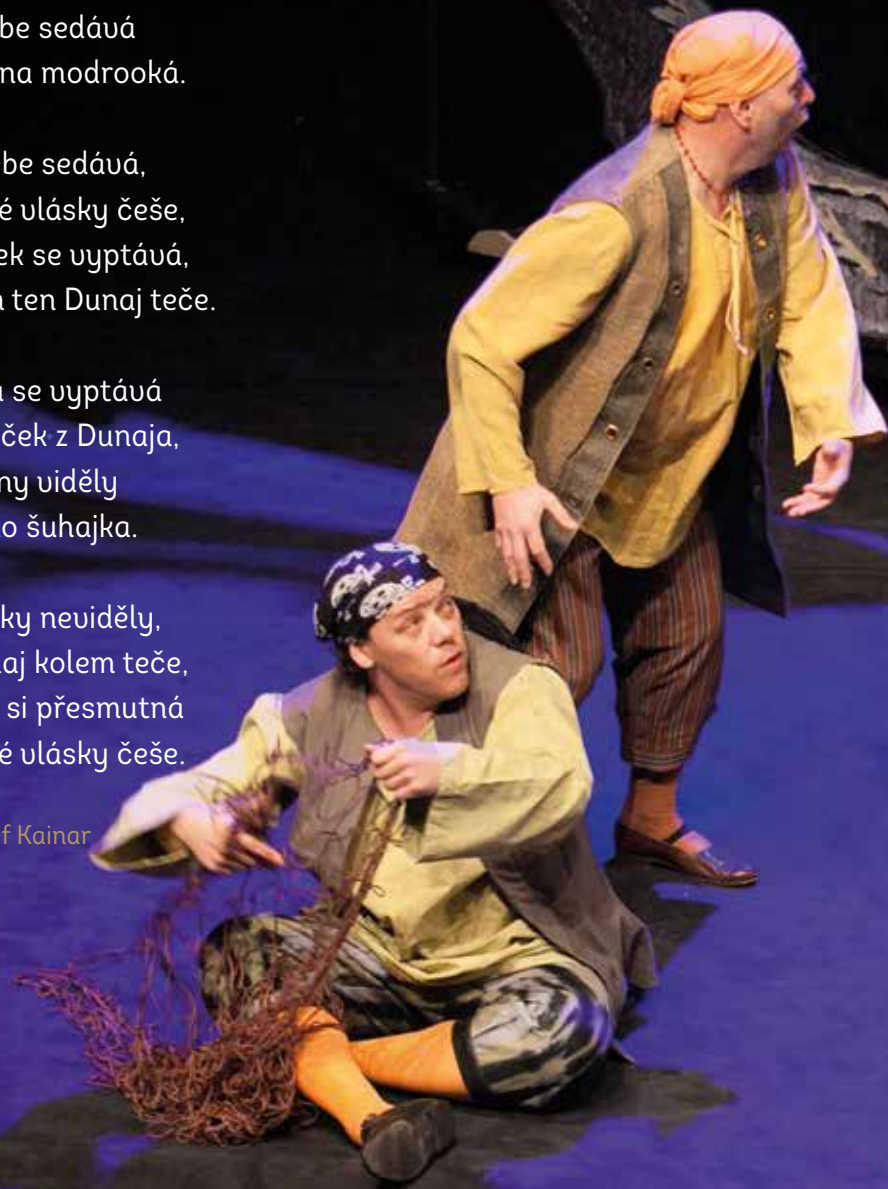
Dunaju, Dunaju,
ty vodo hluboká,
u tebe sedává
panna modrooká.

U tebe sedává,
zlaté vlásky češe,
rybek se vyptává,
kam ten Dunaj teče.

Ona se vyptává
rybiček z Dunaja,
či ony viděly
jejího šuhajka.

Rybky neviděly,
Dunaj kolem teče,
ona si přesmtná
zlaté vlásky češe.

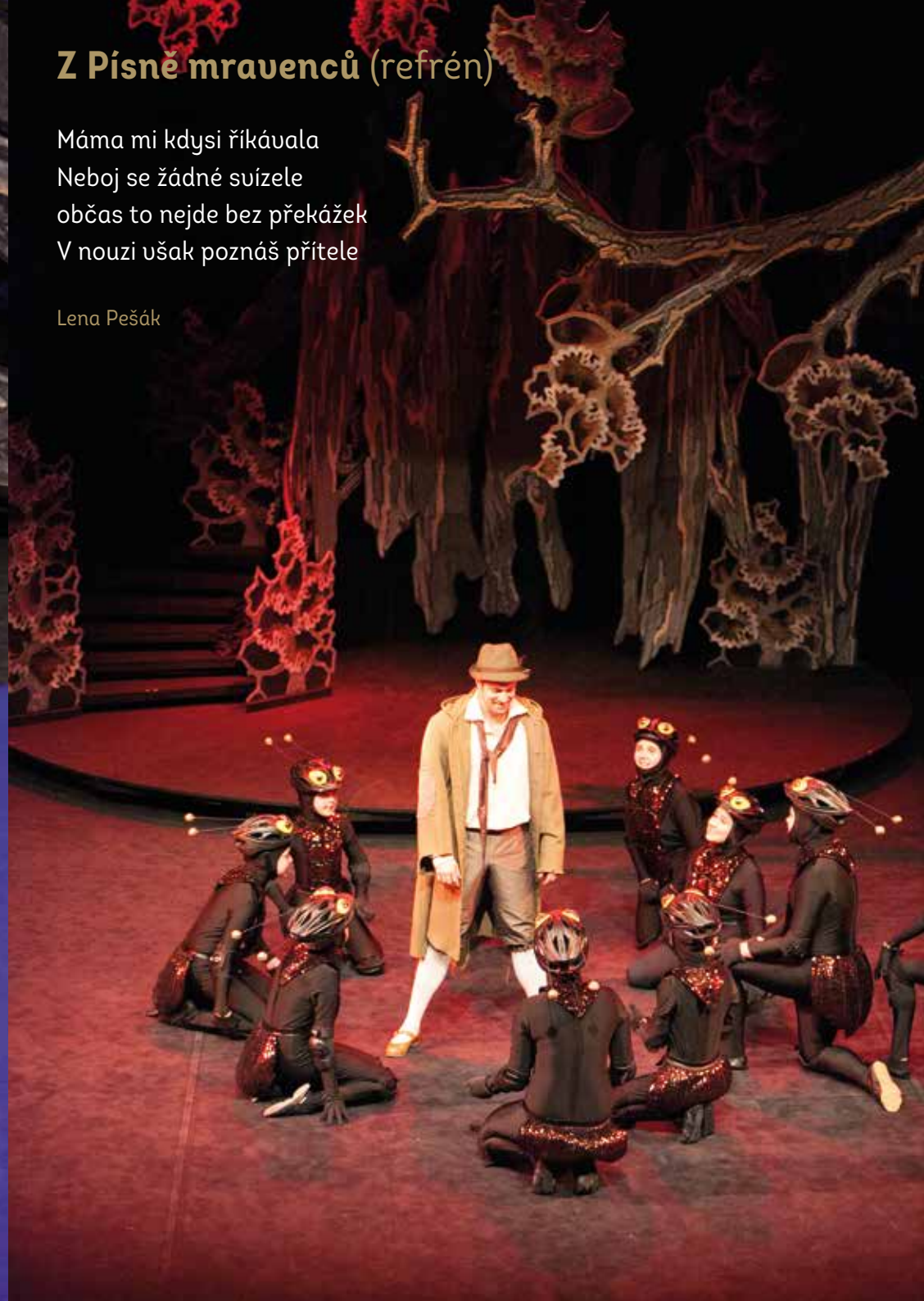
Josef Kainar

Z Písně mravců (refrén)

Máma mi kdysi říkávala
Neboj se žádné svizele
občas to nejde bez překážek
V nouzi však poznáš přítele

Lena Pešák

karel jaromír erben

(nar. 7. listopadu 1911 v Miletíně, zemřel 21. listopadu 1870 v Praze)

Měl právníké vzdělání, své profesionální uplatnění však našel především jako historik a archivář. Psal studie z českých dějin

a již ve svých třiceti letech byl zvolen za řádného člena Královské české společnosti nauk (v dnešní terminologii Akademie věd). Zapojil se do českého národního obrození jako básník, jazykovědec (přispěl k ustavení české právníké terminologie), překladatel ze slovanských jazyků a literární historik.

Těžištěm jeho historického významu pro českou kulturu je ovšem péče o písemné zachycení a zpracování lidové slovesnosti – písní, pohádek a pověstí. Jeho stěžejními díly v tomto oboru jsou Kytice z pověstí národních (1853, rozšířené vydání 1861), Písně národní v Čechách a Prostonárodní české písně a říkadla (1864), jakož i České pohádky, v nichž najdeme i tu o Zlatoulásce. Nejde zde jen o prostý písemný záznam slyšeného, ale o jeho umělecky svébytné přetvoření a zpracování.

Kromě české lidové slovesnosti se zajímal také o písně, pohádky, pověsti a báje jiných slovanských národů. V r. 1865 vyšla jeho kniha Sto prostonárodních pohádek a pověstí v nářečích původních a v r. 1869 pak tzv. „slovanská čítanka“ – sborník Vybrané báje a pověsti národní jiných větví slovanských.

práva k provozování tohoto díla zastupuje divadelní a literární agentura **dila praha**
vedoucí obchodního oddělení **dagmar paulíková** • vedoucí dekorační dílny **kristina libosková**
vedoucí krejčovny **helena prokopová** • vedoucí ulásenkárny **jarmila držíková** • jevištní mistr
roman sekula • vedoucí zvuku a osvětlení **uladimír rybář** • vedoucí úseku rekvizit **josef kurek**
• rekvizity **milada zbončáková** • garderoba **jana černá**, **jarmila gombošová** • světla **czesław
czakoj**, **martin valenta** •

zvuč **richard damek**, **michal maliniak** • jevištní technika **jiří ponča**, **alfréd benek**, **jindřich
tesarczyk**, **rostislav mišura**, **jiří gebhart**

redakce programu **ladislav slíva** • foto **karin dziadková** • design **marian siedlaczek** •
tisk **proprint**, s. r. o. český těšín

program vydalo **těšínské divadlo** český těšín, příspěvková organizace
zřizovatel - moravskoslezský kraj • ostravská 67 • 737 35 český těšín • tel. 558 746 022-23 •
info@tdivadlo.cz • www.tdivadlo.cz

